

Promjena stanja svijesti pri percepciji anomalije. "Hot Air" Zimbabwe temperatura. Odnos sa moja dva prijatelja se poboljšao radi ovog jedinstvenog iskustva i zajedničkog znojenja pri promatranju ove čuvene ventilacije. Directions: Doći na vrh Pijace i spuštati se put dole. Pri sredini stati, i s desno uočiti vanjski štekati iza kojeg se skriva uski prolaz. Ući u prolaz....

"Hot air" ventilacija iza restorana na sredini Pijace. U onom uskom prolazu.

Skrivene kategorije bližih i daljih planova grada, te suživote različitih konteksta i prostora, koji postaju prostori objekta, otkrila nam je sama arhitektura. Bilježimo kako u istom trenutku, dok turisti u prvom planu osvajaju prostore grada, u pozadini drugi plan grada, ulica i građevine kao mikro prostori služe građanima kao oslonac u svakodnevnim aktivnostima, u promatranjima, u svjedočenju i bilježenju kulturne korozije. Susretljivi, otvoreni i strpljivi promatrači na upit o najdražim mjestima, opisuju lokacije grada (usudili bismo se tvrditi) kao mjesta njihova bijega. •

Prostorno-tjelesna zagađenja posjetitelja ukidaju prostore arhitekture, spomenute skulpture, za one koji tamo žive. Oni koji tamo žive uspostavljaju distancu na mikrolokaciji, a u mjesta subjektiviteta bježe negdje drugdje, u pukotine, negativne*, ostatke prostora, u viškove, ili ih zadržavaju samo u mislima, kao mjesta sentimenta. •

Moja se susjeda naljutila kad joj nisam poslala razglednicu. Htjela je, vjerojatno, da osobno i samo njoj podijelim iskustvo boravka na nekom drugom mjestu, nekom u kojem ne živimo, kojeg se posjećuje i promatra i s kojim dijelimo distancu. Ta mjesta za turističko promatranje kao da gube svoju prostornost, prepisuju se u kipiće, male makete, fotodokumentiraju se mobitelima i aparatima, razglednicama, magnetima; više nisu arhitektonski prostor, postaju objekti promatranja, skulpture ispred kojih stojimo. Gužve u muzejima slične su onima na ulicama. •

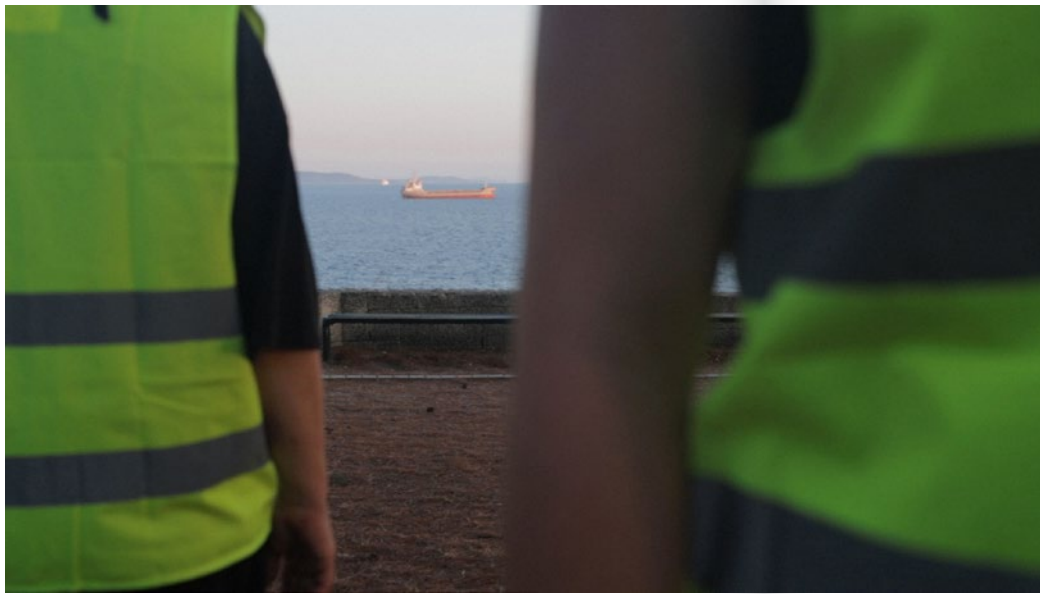

Oko kamere snimalo je u prostoru kratkotrajnu situaciju, prolazno svjetlo, čime je pažljivo odabrana lokacija postala izoliranim prostorom, fragmentom objekta. Uvučen u prostor s namjerom i svrhom obrane prostora od pogleda drugih, nastao je događaj izvan fokusa, na periferiji kadra. • Filmski je jezik, međuostalim, sastavljen od planova, a koji se kategoriziraju po distanci koju kamera uspostavlja prema objektu snimanja, subjektu radnje i prostoru u kojem se nalazi. Mogli bismo reći kako film priča putem distanci u koju se mi kao gledatelji utapamo, približavamo se i udaljavamo. •

Reagirane na prostor kroz interakciju s arhitektonskim elementima bilo je usmjereno na (s)kretanje turista s uobičajene rute čime je „obrana i zaštita prostora“ postala kreativnim činom koji se identificirao s tjelesnim (i egzistencijalnim) iskustvom pojedinca. •

Smjerovi kretanja i stav tijela tijekom razonode ili odmora doimaju se slobodnima i neorganiziranima, s minimalnom sviješću o ostalima, pogleda najčešće usmjerenih prema objektima koji se nalaze na višim i udaljenijim pozicijama od osobnog prostora. Čini se da je većina fizičkih prepreka takvom kretanju dočekana bez želje za konfliktom ili savladavanjem. Lakše je prilagoditi se, saviti tijelo, smjer ili brzinu kretanja. Ipak, najteže je stati. Redovito, nakon zaustavljanja, slijedi pokušaj komunikacije; gestom rukama ili govorom. Tjelesna ko-prezencija. •

*Na obe lokacije bih često dolazila kao djevojka.
Dolazim i dalje, zbog kupanja, druženja i
pogleda.*

*Klupa na sredini plaže Prva Voda. Te klupe
više nema, nažalost. Treba je vratiti nazad*

U tjednu toplinskog udara ljeta 2022., takozvanoj špici sezone, kreiramo kratkotrajne rupe, praznine u prostoru, temeljene na prikupljenim prostorima bijega i sentimenta. Prostor kojeg ograđujemo tijelom postaje oslobođen prazan kadar, kao posveta na poledini razglednice onoga tko živi u distanci manjoj od kilometra. •

*za pazar- bit tamo s materon kad san bia
mali, i sad joj tamo ić kupovat cviće i
donit voće kući*

*...no skoro najdraže mi je prolazit rivom,
pazar ali oni centralni dio di se prodaje
voće i povrće, i točno oni prolaz s voćnog
trga kad čovik dođe s rive pa ide livo, tih
par koraka me uvik razvedri.*

Stajati u pokrenutoj gužvi djeluje uznemirujuće i bezrazložno, kao da može biti jedino rezultat pogreške. Provesti neko vrijeme tako čini stajanje ugodnijim, doživljaji se smiruju, a osoba (stajač/ica) počinje osjećati mogućnost povezivanja s okolinom i prolaznicima. Osobni prostor stajačice rijetko je kada bio manji, stav zaštitara i pomicanje u smjeru prolaznika čini ovu akciju tjelesno neugodnom. No, kako je (za potrebe eksperimenta) funkcija stajanja važnija (je li?) od trenutne neugode, šakom je potrebno čvršće stisnuti vlastito zapešće iza leđa. Posljedica takve mikro geste je impuls koji zabacuje ramena, podiže pogled i bradu te stav čini agresivnijim, a osobni prostor većim. Ova gesta, instrument objektivizacije vlastitog tijela (neuvježbanog za slične akcije) djeluje snažnije od širenja ruku, često i od verbalne komunikacije (zabrane prolaska ili molbe da se pričeka kraj snimanja). Stiskanje zapešća spontano uključuje i nekoliko sporih koraka iz središnje točke stajanja kao ishodišta. •

Vizualna izvedba na specifičnim lokacijama, dokumentirana audio vizualnim materijalom kao artefaktima ove izložbe, reducira mnogostrukost sadržajnih problema (u odnosu na prenapučenost grada) za vrijeme ljetnih mjeseci. •

PLATFORMA ZA EKSPERIMENT 3.1

Budući da smo nekoliko godina kao organizacija djelovali bez vlastitog prostora, pitanje prostora kao smjer kojim ćemo se baviti nametnulo se samo od sebe. Tako smo 2020. pokrenule projekt *Praznine*, kroz koji smo željele ukazati i na mogućnosti koje prostori Splita nude izvan konteksta dominantnog narativa usmjerenog na masovni turizam. *Praznine* su se velikim dijelom oslanjale na eksperiment, i to je metoda koju smo odlučile preuzeti i koristiti i u našem daljnjem djelovanju. 2021. godine naše smo djelovanje preusmjerava u PROSTOR, mjesto koje želimo zajedno s drugima kreirati prema potrebama zajednice te u kojem nastavljamo eksperimentirati. Ovaj prelazak iz nomadskog djelovanja u upravljanje jedinstvenim prostorom obilježen je procesima prilagodbe, istraživanja i razvoja svega ono što prostor čini mjestom – a taj proces nazvali smo *Nastanjivanje*, prema kojem smo potom odlučili nazvati i programski pravac u kojem ćemo ugostiti

umjetničke prakse koje se izravno ili neizravno referiraju na taj pojam, bilo da se radi o pitanjima prostora, identiteta ili izmještenosti. Pri tome, nije moguće zanemariti kontekst naše neposredne okoline – Splita, njegovog načina života, svakodnevica i identiteta u odnosu ili konfliktu s turizmom kao njegovom neizbježnom odrednicom posljednjih godina.

Platforma za eksperiment 3.1 Lare Badurine, Liberte Mišan i Sare Salamon istražuje upravo specifičnosti prostora kroz spajanje suvremenih praksi unutar umjetničkog područja izvedbenih i vizualnih umjetnosti. Članice Platforme pozvane su kako bi reagirale na specifičnosti konteksta, i uvodeći element participacije lokalnog stanovništva, predstavile rezultate svog istraživanja i produkcije u multimedijalnom formatu. Njihova tri rezidencijalna boravka u Splitu zamišljena su na način da se svaki od njih nadopunjuje na prethodni, a u smjeru naših nastojanja da ostvarimo dugoročne suradnje i podupremo sveobuhvatna i procesualna istraživanja i produkcije.

Nadalje, želja nam je bila, kao što smo to činili i kroz *Praznine*, dobiti pogled "izvana" – kao nešto od čega možemo učiti i što nam može pomoći da vidimo drugačije perspektive i aspekte koji nam nekada, zbog blizine i uronjenosti u sam kontekst, lako promaknu. U konačnici, mišljenja smo i želje da ova finalizirana produkcija može biti i shvaćena kao polazišna točka za daljnja promišljanja, nastavak istraživanja i neke nove produkcije.

PLATFORMA ZA EKSPERIMENT započela je s radom 2017. godine s ciljem istraživanja specifičnosti prostora kroz spajanje suvremenih praksi unutar umjetničkog područja; izvedbenih i vizualnih umjetnosti. Numerirane oznakama mjesta i redoslijeda izvođenja, platforme se kontinuirano provode s fluidnim promjenama članova/ inicijatora, ovisno o interesu i postignutim rezultatima istraživanja mjesta, gradova i njihovih urbanih pejzaža. Programi platforme za eksperiment uključuju javne, urbane prostore, više njih istodobno ili po odabiru jednog ključnog, s ciljem oživljavanja i osvještavanja prostora grada. Područje djelovanja je ujedno i polje spajanja koje uključuje scenske i ambijentalne prostore raznih medijskih instalacija kao što su zvučne i svjetlosne instalacije putem akcija, događaja, performansa i predstava.

Lara Badurina, rođena je 1968. u Rijeci. Magistrirala je u području kiparstva na Akademiji za likovnu umjetnost i oblikovanje Sveučilišta u Ljubljani, 2003. godine. U autorskim opusima konceptualno je usmjerena na istraživanje tema iz svakodnevnog života s fokusom na prostor, koristeći ga kao temeljni medij.
www.larabadurina.net

Liberta Mišan, rođena je 1990. u Puli. Magistrirala je Medijske umjetnosti i prakse na Akademiji primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci, 2015. godine. Djeluje kao vizualna umjetnica, scenografkinja i organizatorica. Radi na granici izvedbe, na rubu prostora.

Sara Salamon, rođena je 1991. u Rijeci. Magistrirala je Medijske umjetnosti i prakse na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Rijeci, 2015. Djeluje na poljima različitih umjetničkih praksi, kao vizualna umjetnica, snimateljica i montažerka. U radu najčešće pokušava iznevjeriti medij.
www.sarasalamon.net

IMPRESSUM

Kolektivni rad • Platforma za eksperiment 3.1.

Autori tekstova • Splićani i Splićanke, Lara

Badurina, Liberta Mišan, Sara Salamon, Jasmina

Šarić

Organizacija i produkcija • Platforma “Culture Hub Croatia”

Fotografije • Platforma za eksperiment

Grafički dizajn • Platforma za eksperiment

Tisak • Zinam, Zagreb

Naklada • 100

Nakladnik • Platforma “Culture Hub Croatia”

Donatori • Zaklada Kultura nova, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Grad Split

Platforma za eksperiment 3.1 izvedena u Splitu 2022. godine (Lara, Liberta, Sara) zahvaljuje se svima koji su podjelili misli i osjećaje o lokacijama koje su izabrali.

Split, 2022.

ISBN 978-953-49135-3-6

